

ERDELYI MAGYARÁG

Feladv. szerkesztő:

Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea (Nagyvárad), Piața Mihai Viteazul (Nagypiactér) 4. Telefon: 380.

Ara 1 10
III. évfolyan 109 sz.
Szombat
1934. Április 21.

Minden napnak meg van a maga szenzációja

Franciaország az olasz leszerelési tervet fogadta el

Az angol javaslatot, amely Németországnak kedvez Páris visszautasította. -- Jeftics Ankarában arra törekszik, hogy Görögországgal együtt sikerüljön Bulgáriát megnyerniök a Balkán szövetség részére

Mit végzett Titulescu Párisban

Olaszország Görögország köze ében három repülőállomást létesített

Netesgtelen, hogy ez a diplomatajárás, amely most Európában ismét megkezdődött, valaminek az előszele. Európa, az öreg kontinens talán sohse élt ilyen válságos éveket, mint amilyenek az eddigiek voltak és az elkövetkezendők lesznek. A Balkánok épp úgy mint a Nyugaton forr a politikai tiszt. Valami készül tehát. Ebben a nagy készülődésben nem utolsó meglepetés Mussolini franciabarátsága és az a váratlan fordulat, hogy Franciaország az olasz leszerelési tervet jobbnak látja az angolnál. Elhajlás-e ez a franciák részéről az angoloktól, vagy csupán kezdete egy olasz barátságnak? A jövő megválaszolja a feltett kérdést.

Róma kezdi megérteni Párist

London, április 19.

A diplomata-jarást Barthou francia külügyminiszter már megkezdte. Barthou elutazott Varsóba, ahonnan Prágába megy és esetleg Rómába is ellátogat. Barthou mindenütt kitér a Duna-medencére irányuló kérdésre, azonban tárgyalásainak legfontosabb része mégis a leszerelés kérdése.

Angol lapok szerint kiderült, hogy Barthou nem fogadja el az angol leszerelési tervet, mert már nagyon is elkötelezte magát Mussolini tervével, ez pedig azt jelenti, hogy Franciaország semmiesetre sem egyezik bele Németország felfegyverzésébe.

A külföldi lapok feltűnést keltő eseményként közlik, hogy Franciaország és Olaszország között újabb egyezmény készül. Ennek az egyezménynek az alapja az, hogy a külpolitikai problémákat közös szempontból és közös cél alapján kezelik.

Ez az új fordulat természetesen nagy feltűnést keltett az európai politikában.

Mussolini cikke egy angol lapban.

Páris, április 19.

A Duce hosszas cikket írt egy angol lapba, amelyben ismert külpolitikai nézeteit hangoztatta. Mussolini cikkére hosszasan reflektál a Temps, de a külföldi lapok is így a csehországi lapok is. Vegyünk példát a magyarok — írja a Narodna Lista — a franciákról, akik 1871 óta sohasem beszéltek Elzászról, vagy a németekről, akik kifelé soha semmit sem árultak el külpolitikai terveikről.

Bulgária nélkül nem teljes a Balkán paktum.

Páris, április 19.

A francia lapok igen sokat foglalkoznak Titulescu párisi látogatása kapcsán a Balkán paktummal is. A lapok szerint

Titulescu arra is megkérte Barthout, hogy közvetítsen Bulgária és a paktum aláírói között.

A cél az lenne, hogy Bulgária megneemtámadási egyezményt kössön szomszédaival. A balkáni államok ugyanis beláttak, hogy a paktum Bulgária nélkül nem sokat ér. Ezzel a tervvel kapcsolatos Jeftics ankarai útja is, amit mi sem bizonyít jobban mint az,

Musanov Rómába, majd Londonba megy

London, április 19.

Valószínű, hogy igen szoros kapcsolat van a Duce balkáni elgondolásai és Musanov londoni, majd római útjai között is. Amíg Titulescu Párisba, addig a bolgár miniszter-

hogy a jugoszláv külügyminiszter két órát töltött a bolgár fővárosban.

Olaszország azonban mégis Keletre néz.

Athén, április 19.

Amíg Olaszország egyrészt Franciaországgal köt szorosabb barátságot, addig nem tud eltekinteni a Balkán-félsziget élő és mozgó politikai eseményektől sem. Mussolinit igen erősen foglalkoztatja a balkáni politika. S amíg figyel, ugyanakkor cselekszik is. Ezt bizonyítja az, hogy

Olaszország a görög területekhez közel három repülőállomást létesített.

Mussolini eme gesztusa igen kellemetlenül érintette Görög és Törökország kormányait és úgy határoztak, hogy mindent elkövetnek a Balkán-paktumnak Mussolini kívánsága szerinti változtatása és módosítása érdekében.

elnök Párisba és Londonba utazott. Innen azonban igen hamar visszautazik a kontinensre és Rómát keresi fel, ahol a Balkán paktumára vonatkozólag tárgyal.

Hivatalos jelentés Titulescu párisi látogatásáról

Páris, április 19.

Titulescu külügyminiszter ma hosszas megbeszélést folytatott a külügyminiszeriumban Doumergue miniszterelnökkel, majd Barthou külügyminiszterrel. A megbeszélések végeztével a következő hivatalos jelentést adták ki:

— Titulescu a tegnapi és mai nap folyamán több ízben tárgyalt Barthou külügyminiszterrel és egy ízben Doumergue miniszterelnökkel is hosszas megbeszélést folytatott. Ezekben a tárgyalásokon érintettek minden időszerű nemzetközi kérdést, megvitatták a leszerelés kérdését, Közép-európa politikai és gazdasági helyzetét, a Balkán és Kelet-európa helyzetét, valamint a Népszövetséget érintő kérdéseket. A két külügyminiszter teljesen egyetértett valamennyi kérdés tekintetében. A külügyminiszterek megvitatták a kérdések megoldási lehetőségeit és megállapodtak a teljes nemzetközösségből eredő közös cselekvés módjait tekintetében is.

Tovább tart Spanyolországban a sztrájk

Madrid, április 19.

A spanyol belügyminiszter hivatalos jelentést adott ki a spanyolországi zavargásokról.

A jelentés szerint Valenciában a helyzet változatlan, a sztrájk tovább tart.

A francia royalisták bejelentették, hogy a köztársaság megdöntésére törekszenek

Páris, április 19.

A februári forradalmi eseményeket bevizsgáló bizottság tegnap igen heves jelek között hallgatta ki Schwerer tengerengyot, Az Action Français egyik vezető tagját. Schwerer egész nyíltan hangoztatja, hogy a királysági pártiak a francia köztársaság megdöntésére törekszenek. A februári ese-

mények alkalmával a királysági pártiak nem hordottak maguknál fegyvert, azonban az utána következő események miatt utasítást adott hűveinek, hogy mindenki fegyvert hordjon magával. A tengerengy kijelentéseit a baloldali képviselők heves tiltakozással fogadták.

Knut Hamsun -- nemzeti szocialista lett

Berlin, április 19.

Knut Hamsun Nobel-díjas norvég íróról már régebben az a hír járta, hogy a nemzeti szocializmus hívévé szegődött. Hamsun most egy magánlevélben, amelyet közzétett, kifejezetten azt írja, hogy hazájában is

szorgalmas propagálója a nemzeti szocializmus eszméjének. Ezután azt írja, hogy az egyik gyermekét a másik után Németországba küldi, mert úgy látja, hogy a Németországba küldött gyermekek, mint érett férfiak térnek vissza Norvégiába.

Rheuma | Ülőidegcsúszás | Ideg- és izomjás
Köszvény | Spanyolnátha | Hűléses megbetegedések
Togal oldja a húgysavat, azonnal hat és a baktériumok ellen gyökeresen támadja meg! Bármely hangzatosan is dicsérnek más hasonló gyógyszereket, csak a Togal tud 6000-nél több írásbeli orvosi véleményt felmutatni. **Togal semmivel sem pótolható!** Egy kísérlet Önt is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52. — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Napról-napra rejtélyesebb lesz dr Palotai-Kovács öngyilkossága

Budapest, április 19.

A lapok jelentései szerint a Nizzában öngyilkos lett Palotai-Kovács felesége magánnyomozót bízott meg, hogy férje rejtélyes halálának körülményei kutassák ki. Az özvegy azt állítja, hogy amikor a kérdéses napon beszélt Nizzában levő férjével, ez bucsuzóul ezt mondta:

— Borzalmas perceim voltak az előbb, mert tárgyaltam egy emberrel, akivel halálánál kellemetlen jelenetem volt.

De hogy ki volt az illető, azt nem akarta feleségének elmondani. Az özvegy azt is elmondotta, hogy tudomása szerint férje bucsulevelet hagyott hátra, de azt, hogy a levele kinek szólt, azt ma sem tudja.

Kém volt Berezovsky Pál herceg, akít szeretője agyonlőtt a timisoarai népkonyhán

Timisoara, április 19.

Emlékezetes lesz még, hogy a tél folyamán az egyik népkonyhában egy orosz emigráns nő lelőtte Berezovszky Pál herceget, aki szegény napszámos sorban tengődött a bánág fővárosában. Berezovszky 8 esztendősen korában menekült Oroszországból. A gyilkos nőt már régebben avval gyanúsították, hogy kém lehet és hogy megbí-

zatásból ölte meg a fiatal herceget. A vizsgálóbíró ilyen irányban is igyekezett vizsgálatot tartani. Most aztán az a szenzációs hír pattant ki, hogy a vizsgálat adatai alapján a leszegényedett herceg is minden valószínűség szerint — kém volt. A vizsgálat eredményének részleteit természetesen nagy érdeklődéssel várja mindenki.

Szegeden elfogták az oradeai fogházból megszökött Bolba András haramiavezért

Oradea, április 19.

Emlékezetes még, hogy a múlt év novemberében megszökött az oradeai ügyészség fogházából Bolba András, Áder Sándor és Martincák Miklós. A rendőrség erőteljes nyomozást vezetett be a három szökött bandita kézrekerítésére, de minden erőfeszítés hiábavalónak bizonyult. Mint a nyomokból megállapítható volt, a három bandita szökése után Magyarország felé vette útját és minden valószínűség szerint sikerült is átjutniuk a határon.

Most azután szenzációs fordulatot vett az ügy. Szeged környékén ugyanis hetek óta sorozatos rablótámadások tartják izgalomban a lakosságot. Az ottani rendőrség hosszas nyomozása végül is eredményre vezetett és néhány nappal ezelőtt

sikerült is elfogni a rablóbanda fejét, aki nem más, mint az oradeai fogházból megszökött Bolba András.

A sikerült fogásról a magyar külügyminisztérium táviratilag értesítette az igaz-

ságügyminisztériumot, amely a szenzációs letartóztatás hírére közölte az oradeai ügyészséggel. A hír vétele után dr Nestor József vezető ügyész megtette a szükséges diplomáciai lépéseket Bolba kiadatása iránt.

A szegedi rendőrség egyébként tovább folytatja a nyomozást és remélhető, hogy a másik két banditát, Edert és Martincákot is hamarosan elfogják.

Timisoara mellett leugrott a robogó vonat tetejéről és halálra zúzta magát egy cipészsegéd

Timisoara, április 19.

Borzalmas szerencsétlenség játszódott le tegnap Timisoara közelében. Lebovics András 21 éves racadai cipészsegéd Timisoara akart utazni. Pénze azonban nem volt és ezért felmászott az oravita-imisoarai személyvonat tetejére. A vonat személyzete hamarosan észrevette a potyautast és üldözőbe fogták. Izgalmas hajszát indult meg a vonat tetején, de a cipész segédet nem sikerült elfogni. Végül Sag községnél az egész személyzet üldözni kezdte Lebovicsot, aki ezt látva, végső kétségbeesésében

leugrott a robogó vonat tetejéről, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy nekivágódott a Timis hidjának és véresen összetört tagokkal terült el a földön.

Beszállították a timisoarai kórházba, de életbenmaradásához kevés a remény.

Betiltotta a belügyminisztérium a Kispest erdélyi vendégszereplését

Bucuresti, április 19.

A belügyminisztérium egy rendelettel váratlanul letiltotta a Kispest futbalcsapatának romániai vendégszereplését. A Kispest Bucurestiben és több más városban játszott és most kellett volna Brasovban is, a Brasovia csapatával játszani.

A letiltással kapcsolatban Luchide főtitár kijelentette, hogy egyelőre szó sem lehet magyar csapatok romániai turájáról.

Alaptalan támadás a sf. gheorghei (sentszentgyörgyi) villanytelep vezetősege ellen

Sfantul-Gheorghe ápr. 19.

Az Universul című bucarestii lap legutóbbi számában nagy támadó cikket írt a sf. gheorghei villamos műi igazgatósága ellen. A cikk irredata propagandával vádolta meg az igazgatóságot és ezt a vádját arra alapította, hogy ezelőtt másfél héttel, amikor Maniu Gyula emlékeztető revízió-előzetes beszédét a bucarestii rádió közvetítette, akkor a villamosműi igazgatósága nem szolgáltatott áramot és így a sfantul gheorghei rádió hallgatók nem tudták a beszédet hallgatni. A cikk alapján a hatóságok eljárást is indítottak a villamosműi vezetőség ellen, de a vizsgálat folyamán megállapítást nyert, hogy a rádióbeszéd órájában sohasem szolgáltatott áramot. Így az eljárás természetesen megszüntették.

Időjárás

Élénkebb délnyugati szél, a hőmérséklet alig változik. Nyugaton és északon esetleg zivatar.

Számkivetve

— Regény az életből —

21

— Nos, hát én igen! És eljön az idő, amikor maga is így fog gondolkozni — mondta Grimshaw erélyes hangon és felállt. — De nem az ment meg bennünket, amit érzünk, hanem az, amit teszünk. És minden percre szükségünk van, nem vesztegethetjük az időt.

A leány ismét némaságba burkolózott. De a néma tiltakozás kifejezése eltűnt arcáról, amikor feltekintett.

— Értem — mondta alig hallhatóan. — Mit kell tennem?

Grimshawt inkább a lány alázatossága zavarta, mint tehetetlensége.

— Idővel megjön az is — mondta — Egy jót alszik éjjel s jobban lesz

Ott állott mellette és nem értette, miért rázkódik meg önkéntelenül a lány teste.

— És mi lesz a jó éjjeli alvás után — kérdezte Claire.

Grimshaw észrevette a gunyolódó árnyalatot, de nem mutatta.

— Első problémánk hogy ruhát és fedeleket szerezzünk — mondta — És ezt meg kell szerezni, még mielőtt a nap lemegy

Gyors pillantást vetett a nyugati égre és otthagya Clairet. Visszasietve a fűzesbe Ottan egy másik fűzfaruhát font, felhasználva az első "ruhánál" szerzett tapasztalatait és sűrűbb fonatu takarót csinált. A felső részen a vastagabb végeket kövekkel zúzta össze, hogy ne sértsék a testet. És mielőtt a furcsa öltözetet Claire mellé tette, két vállpántot is készített rá hogy az is tartsa majd, ha testére veszi és csipőjén összefogja fűzfavesszőkkel.

— Amíg jobbat nem szerzünk, ezt kell hordania — mondta Grimshaw és figyelte a lány arcát, amíg az a kezdetleges tunikát nézte.

— Nem sok meleget fog adni — magyarázta — ezért fedelet kell készítenem éjjelre. Melegen kell maradnunk. És ennivalót is kell szereznünk.

— Ennivalót? — kérdezte Claire és az ő közönyös hanglejtésével — Hol lehet itt ennivalót szerezni?

A kétségbeesett hang hallatára Grimshaw mosolyt erőltetett arcára.

— Körülöttünk van az ennivaló minden felé, csak arra vár, hogy elvegyük — jelentette ki. Ez a vidék tele van hallal és vadállatokkal.

— Lehet — vetette rá Claire — de ha nincs mivel megfogni őket. Semmink sincs, csak az üres kezünk.

— Szerzek magának ennivalót — nyugtatta meg Grimshaw, ez egyszer biztos talájon állva.

— De mit ér a táplálék tűz nélkül? Még gyufánk sincs — vetette rá Claire.

— Nincs szükségem gyufára — felelte Grimshaw. — Holnap estére lesz tűz és a következő napon már többje lesz és az azt követő napon megint többje. Kerestül fogunk vergődni a bajokon. De hogy ez lehetséges legyen, hinnie kell bennem.

Claire hallgatott. Látszott, hogy a férfi szavain gondolkozik.

— Nem magában nem bizom, hanem ebben a borzalmas Északban.

— Nincsen abban semmi borzalmas, ha jól védekezik az ember — biztatta Grimshaw a nőt, aki boldogtalan arccal nézte a tájat.

— De ha nem tudunk innen elkerülni? — vetette fel a kérdést Claire. — Nem lesz mindig nyár mint most!

— Majd ha beáll a hideg készen fog találni bennünket — biztatta a férfi. De most mindenekelőtt az éjjelre kell előkészülnünk. Így tehát még mielőtt esés után néznék, vigyél fedelet fogok összetákolni.

(Folyt. köv.)

Szövet

vásárlásnál okvetlen keresse fel közvetlen gyári lerakatunkat.

Legfinomabb minőségek! Exclusiv minták! Olcsó gyári árak!

Havas és Grünfeld posztóáruháza 8.

Str. Avram Iancu

SPORT

A bécsi vereségért

Nádasnak ugylátszik menni kell!

Budapest, április 19.

Nádas Ödön magyar szövetségi kapitány visszavonulását követeli a magyar sportsajtó a bécsi vereség után. A vereségért Nádasat okolják, aki előre láthatta a hátvédek rossz formáját, de nem elég ez, cél-

talán utasításaival, két szélső halfot, Lakyt és Szalait is megzavarta, akik ennek következtében veszítették el fejükét s járultak hozzá igen nagymértékben a súlyos és váratlan vereséghez.

Japán atlétikai- és uszó-eredmények

Tokió, április 19.

A közelgő "Távol Kelet" bajnokságának nevezett versenyekre a japán atléták és uszók komolyan készülődnek. Az atlétikai próbaverseny legjobb eredményei: 100 és 200 m. Yosioka 10.5 és 21.9. Rudugrás: Nisida 410 cm. Magasugrás: Adati 191 cm.

Hármasugrás: Harada 14.86 m. Az uszó-próbaverseny eredményei 100 m. gyorsúszás: Toyoda 1 p. 00.8 mp. 200 m. gyors: Toyoda 2 p. 13 mp. nagyszerű idő. 400 m: Niima 4 p. 52.2 mp. 800 m. Niima 10 p. 16 mp. 1000 m. hát: Isiwara 1 p. 13.2 mp. 200 m. mell: Aki 2 p. 51.2 mp.

Tíz nemzet csapata került eddig be a tizenhatos döntőbe

Oradea, április 19.

A világbajnokság tizenhatos döntőjébe eddig a következő tíz nemzet kvalifikálta magát: Brazília, Chile, Egyiptom, Svédország, Spanyolország, Olaszország, Csehszlovákia (játék nélkül, mert a lengyelek politikai ügyekből kifolyólag nem állottak ki ellenük), Hollandia, Franciaország és Németország. A döntő küzdelmek sorrendje: május 27. Első forduló: Bologna, Firenze, Gén-

nua, Milánó Nápoly, Róma, Trieszt, Torino városokban. Junius 3: Elődöntő (négy meccs) Bologna, Milánó, Róma, Torino városokban. Junius 8: Középdöntő Rómában és junius 10: Döntő ugyancsak Rómában. A meccsek színhelyei tehát már meg vannak állapítva, a csapatok összesorsolása csak akkor válik esedékessé, ha a tizenhatos csoport teljesen kialakul.

Az aradi kerületi bajnokság állása

Arad, április 19.

A kerületi bajnokság ötödik tavaszi fordulóját játszották le vasárnap Aradon és az élcsoporthoz csatlakozása következtében minden forduló egy-egy derbyt rejteget. A harmadik fordulón a CAA—Transylvania, a negyediken Transylvania—Hakoah volt a derbi, most, az ötödik fordulóban a CAA és Hakoah csaptak össze s az atléták kerültek ki győztesekként a párharcból. A következő fordulón az CAA—SGA-meccs bír derbyjelleggel és az utolsó fordulóban esetleg a Transylvania—ATE mérkőzés fog derbyszámba menni. A Transylvania és Olimpia PTT nagy szerencsével nyerték meccseiket, utóbbinál a túlzott gólarány egyáltalán nem fedti a játék képét. Az SGA óriási fölényrel győzött a hiányos csapattal kiálló Soimival szemben, így a bajnoki mezőnyben az élcsoporthoz erősen együtt van. A táblázat most a következő:

CAA (AAC)	12	8	3	1	38:11	19
Transylvania	12	8	3	1	26:14	19
ATE	12	8	2	2	57:17	18
Hakoah	12	8	2	2	24:14	18
Olimpia	12	3	3	6	18:30	9
Tricolor	12	2	1	9	14:26	5
Unirea	12	2	1	9	24:42	5
Soimi	12	1	1	10	10:54	3

— Ismeri Ön a Togalt? A Togal tableták azonnal ható szer rheumánál, köszvénynél és ülőidegzsábjánál (isiasz), valamint ideg és fejfájásnál. E szer rendkívül szerencsés összetételénél fogva és azon kitűnő eredmények alapján, melyet a Togallal kiváló orvosok, számos klinika és kórház közel husz év leforgása alatt elértek, általános elismerésre talált. A Togal a beteg anyagokat természetes úton távolítja el a testből és nagy mértékben baktériumölő hatása is. Minden gyógyszerárban kapható.

Tizenötévi fegyház vár a gyilkos diákokra

Az anya is megtorlást kér bűnös fiára, aki degenerált, kleptomániás és vérbajos. — Mindhárom diák előkelő család sarja

A közoktatásügyi miniszter iskolai rendőrséget szervez

Bucuresti, április 13

A főváros lakossága még mindig hatása alatt áll a Popovici Eusebiu dr meggyilkolását követő felfedezések megröbbentő fejleményeinek. A gyilkosok valamennyien előkelő bucurestii családból származnak. Dinescu Péter diák édesapja táblahíró, Rascanué tanár, Griguriu apja pedig, aki a rendőrségen feljelentést tett, a Regina Maria mentőtársaság igazgatója.

A gyilkos diákokat tegnap ismét kihallgatták, majd átszállították őket a vacarestii fogházba. Popovici Eusebiu özvegye tegnap Bucurestibe érkezett és megröbbenéssel vette tudomásul, hogy férjét három diák gyilkolta meg.

Bucuresti, április 19.

A három gyilkos gimnázista ügyével kapcsolatban a fővárosi lapok azt írják, hogy a két főbűnöst, Dinescut és Rascanut rablással és gyilkossággal vádolják. Mindkettőjükre előreláthatólag 15 évig terjedő fegyházbüntetés vár. Grigoriu ellen rablás büntetése címén emelnek vádat. Az utóbbi háromtól öt évig terjedhető börtönbüntetést kaphat.

Dinescuról egyik bucurestii orvos nyilatkozik az egyik fővárosi lapban. Az orvos, akinek nevét természetesen a lap nem közli, kijelentette Dinescuról, hogy a degenerált ember prototipusa, szifilitikusan terhelt hazudozó és kleptomániás. Az újságírók beszéltek Dinescu édesanyjával is, aki komolytalan, ideges, beteges, de intelligens gyermeknek ismerte fiát, aki ezelőtt is sok bajt okozott neki. Otthon is több ízben pénzüsségeket tulajdonított el.

— Bár vér a véremből — mondotta az anya — és hus a husomból, mégis arra kérem a bíróságot, hogy tegye meg a kötelességét fiammal szemben.

A bucurestii lapok azt állítják, hogy Dinescu és Rascanu, valamint Grigoriu között természetellenes kapcsolatok állottak fenn.

Popovici Eusebiu dr gyilkosainak védőügyvédjéül a szülők Toma Dragu-t, a neves kriminalistát kérték fel, aki el is vállalta a védő szerepét és így ő fogja védeni a három gyilkos gimnazistát a kiskorúak bírósága előtt.

Bucuresti, április 19.

Anghelescu dr közoktatásügyi miniszter ma délelőtt hosszas megbeszélést tartott a fővárosi iskolák igazgatóival. A megbeszélés eredményeként elhatározták, hogy iskolai rendőrséget (politia liceilor) létesítsenek, amelynek keretében esetleg tanárok látnák el a diákok iskolán kívüli ellenőrzését.

Kérdezze meg a szabóját, ő is bizonyítani tudja, hogy

szövet és bélésárut

bizalommal vásárolhat a megbízható szolid kiszolgálásáról és olcsó árairól elismert

SZÉKELY posztóáruházban

Str. Avram Iancu 5.
Derby Cipőgyár épület.

Megszavazta a parlament az új iskolatörvényt

A törvény szerint kisebbségi iskolák tanítványai a „kisérettségít” részben állami iskolák tanárai előtt tartoznak letenni

Bucuresti, április 19.

Hiába volt a magyarpárti képviselők szívéhez és értelemhez szóló beszéde, a parlament túltett Anghelescun és megszavazta a középiskolai oktatást módosító törvényjavaslatot. A javaslat illetékesen törvényerőre emelkedett és megtörténik majd az a furcsaság, hogy a kisebbségi középiskolák 4. osztályu tanulói az u. n. kisérettségít

részben saját, részben pedig állami iskolák tanárai előtt teszik le.

Dr Willer József a törvény megszavazása előtt a parlament tagjainak emberi lelkiismeretéhez és politikai felelősségérzetéhez felelt.

Manolescu egyetemi tanár is igazat adott Willernek, de minden hiába, a törvényt megszavazták.

Tömegesen jönnek a népbiztosítások

Állandó olvasóink kihasználják a nagy kedvezményt

Az a nagyszabású szociális ujtás, melyet lapunk olvasóinak anyagi helyzete érdekében bevezetett a rendkívül kedvező népbiztosítással, érthetően nagy hatást keltett.

Mindenfelől küldik be olvasóink a lapunkból kivágott szelvényeket kitöltve és a legtöbb esetben két személyes biztosítást kívánnak kötni. Férj és feleség jelentkezik és mindegyik a házastársát nevezi meg kedvezményezettnek. Vannak többen olyanok, akik dupla összegre biztosítják magukat.

A beküldött jelentkezések alapján azonnal kiállítják a kötvényeket, amelyek már résztvesznek a hó végén a sorsolásban. Így,

— Amerikai statisztika. Amerikában a statisztika szerint a pénz 80 százalékát a nők költik el. Nálunk akkor költi el hasznosan, ha szövetségseleteit a szolidaritásról és olcsóságáról elismert Havas és Grünfeld posztóáruházban szerzi be. Kívánságra utazónkat küldjük. Oradea, Strada Avram Iancu 8. Jegyezze meg jól a címet.

— Az új konverziós törvény megjelent és kapható román és magyar hiteles szöveg-gel e lap kiadóbivatalában. Ára 50 lei.

kezzék tehát mindenki, egyszerre megkaphatja a 10 ezer leit.

Kívágandó és beküldendő.

Mint az **Erdélyi Magyarság** állandó olvasója

az Agronomul Biztosító Társaság

népbiztosítási szabályzata szerint biztosítást kívánok kötni

_____leire.

Kelt _____ 1934 _____

Név: _____

Foglalkozás: _____

Lakhely: _____

Ucca, házszám: _____

RADIOMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti. 12: Lemezek, 13.20: Könnyű lemezek 17: Rádiózenekar 18.15: Lehár egy veleg Keringők, 19.20: gramofon, 20: A filharmonikusok hangversenye. 21.45: Hírek.

Budapest 6.45: torna. Utána hanglemezek 9.45: Hírek 10: Felolvasás Közben: gramofon 12.05: Zene-trió 12.30: Hírek 13.15: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés 13.30: Állatvilág Zenészek Szimfonikus Zenekara 14.40: Hírek, piaci árak, árfolyam hírek 15.30: A rádió diákfélőrája 16: Előadás 16.45: Hírek 17: Bertha István szalon zenekara, 17.40: Munkásfélőrája 18.10: Sport közlemények 18.25: Groh Klára hegedű 19: Milotay István előadása 19.30: Operaházi előadás közvetítése "Giuditta" Zenés vigjáték 5 képből 20.25: "A Rádióélet" irodalmi rejtélyversenye 21.30: Hírek, lövésversenyeredmények, időjárásjelentés, 23: Hang lemezek.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélipar legelőkeltebb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselők: Friedman Armin, Oradea.
Promenad Eminescu 16.

Amikor megházasodtak

a leány teljesen
szegény volt,

de néhány nappal
az esküvő után hála
egy SORSJEGYNEK

szép hozományt
hozott a házhoz

Egy magánhivatalnok jegyben járt egy vasuti tisztviselővel, egy kedves, szorgalmas, de szegény leánnyal. Megházasodtak mert bíztak fiatalságukban, a jobb jövőben.

A férfi mit sem tudott róla, hogy a leány a mátkaság ideje alatt az állami osztály-sorsjáték egy sorsjegyét vásárolta meg, egy sorsjegyet, amely szép összeget, 600.000 leit hozott! Most már sokkal könnyebb az út a boldogság felé.

Vásároljon még ma egy osztálysorsjegyet. Siessen a szerencse elé, ne várja, hogy a szerencse önt keresse!

A Román állami sorsjáték most osztja ki első ízben a következő nagy nyereményeket:

8 millió
3 millió
2 millió és
19 darab
1 millió

A legszerencsésebb esetben a nyeremény 13.000.000 lei.

Húzás május 3-án és 4-én.

A milliók uton vannak!!!

Menjen elébe és vegye meg szerencse sorsjegyét a

BANCA ILIESCU S. A.-nál
CLUJ

Fióküzlet: Kolimann Kálmán Oradea
Str. Avram Iancu 14.

Uj, szerencsés főelárusítás Clujon!!!

TÖRÖK és Társa Cluj

Postafiók 23.

Rendelje meg postán sorsjegyét, mert

Török szerencséje örök!!

Révész Ernő főelárusító Targu-Mures

jelent: Az előző sorsjátékban kilizettünk szerencsés játékosainknak

Dec. 8-án	20981 számú sorsjegyre	1.000.000 leit
febr. 1-én	15228 " "	1.000.000 "
Okt. 20-án	17506 " "	300.000 "
márc. 14-én	17850 " "	200.000 "
" 20-án	16158 " "	70.000 "

Rendeljen Ön is e szerencsés kollekcióból. Messze-menő diszkrécia. Azonnali postai szétküldés. Cec 43030

**Szerencsés sorsjegyek
az új osztály húzásaira
kaphatók e lap kiadó-
hivatalában**

Szombaton lezárjuk a tombolát

Minden tombolával külön regény jár

A vidék minden részéből beérkeztek a lapfejsomagok és kiadóhivatalunk gyorsan expedálja az ajándékregényeket és az igazolványokat úgy hogy szombatra mindenütt megkapják és akkor le is zárhatjuk a tombolát. Vasárnap közöljük az eredményt.

Olvasóink körében nagy örömmel találkoztunk az az elhatározásunk, hogy tomboláinkat regényajándékozással kötjük össze.

Ezután a tombolában való részvétel és a regény kezelési költsége összesen 4 lei lesz. Ezért mindenki kap tombolajegyet és regényt.

Bucurestii olvasóink figyelmebe ajánljuk, hogy ők is részt vesznek a tombolában. Gyűjtsék a 20 lapfejet, amelyeket lejáratkor átadnak állandó kihordóinknak, vagy beküldik a kiadóhivatalnak.

Átalakult a szerb kormány

Szerda este 7 órakor lemondott, de már fél 10-kor
újjaalakult az Uzonovics-kormány

Belgrád, április 19.

A jugoszláv kormány szerdán este 7 órakor lemondott. A király elfogadta a le-

mondást és újból Uzonovicsot bízta meg a kormányalakítással, aki este fél 10 órakor már bemutatta új kormányának listáját az

uralkodónak. Tulajdonképpen csak kormányátalakításról van szó, amelynek során több miniszter távozott a kormányból. Néhány tárca gazdát is cserélt úgy hogy az új kormány a következőképp alakult meg: Miniszterelnök Uzonovics Nicola. Földművelésügyi miniszter Coic Dregutin. Igazságügyminiszter Maximovics Bozsidar. Kultuszminiszter Simenkovics Ilja. Kereskedelmi miniszter Mamitrovics Juraj. Testnevelésügyi miniszter Angelinevics Grgur. Szociálpolitikai miniszter Novek Fran. Erdőügyi miniszter Umaneski Sava. Külgügyminiszter Jettics. — Hadügyminiszter Milovanovics Milan. Közlekedésügyi miniszter Milosadovics Miroslav. Belfügymintiszter Lazics Zika. Pénzügy miniszter Gyorgyevics Milorad.

Az új kormány megalakulása után Uzonovics miniszterelnök fogadta a sajtó képviselőit, akiknek nyilatkozatot adott a kormány átalakulásáról. Kijelentette, hogy a kormányválságnak nincsen politikai jellege. A kormány azért alakult át, mert rendkívül fontos gazdasági kérdések várnak megoldásra, amelyek segítségével az országot ki lehet vezetni nehéz helyzetéből.

Általános vélemény szerint azonban a kormányválság okát a költségvetési vitában kell keresni.

— **Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélrekedésnél, emésztési renyhességnél, anyagszere zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes "Ferenc József" keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését és megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.**

Diák, akinek kilenc felesége van

Berlin, április 19.

Egy kairói fiatalasszony hűtlen elhagyás miatt beperelte férjét, egy egyiptomi diákot, aki most tért haza a berlini egyetemről. A per során kiderült, hogy a fiatal diák nak kilenc felesége van: hét egyiptomi, egy szíriai és egy osztrák asszony.

Ismét győztek a magyar boxolók

Budapest, április 19.

A Városi Színházban ma este bonyolították le Magyarország és Lengyelország között az ökölvívó középeurópai serlegmérkőzést, amelyet Magyarország 10:3 arányban nyert meg.

A véletlenül elsült csendőrpuska golyója halálra sebezte a viseuli jegyzőt

Viseul de Sus, apr. 19.

Tegnap reggel megdöbbentő halálos szerencsétlenség történt. A községvezető tisztogatta a fegyverét Rogoian Adrian csendőr. Közben a fegyver elsült és a golyó dr Szabó Antal községi jegyzőt érte,

aki véresen bukott le a földre.

Azonnal orvost hívtak a helyszínére és az orvos a lakására szállította a nagyon súlyosan sérült jegyzőt, akinek a vállán keresztül haladt a golyó. A csendőrt, aki azzal védekezett, hogy nem tudott arról, miszerint a fegyvere töltve lett volna, őrizetbe vették.

A megsebesült jegyző állapotában a késő délutáni órákban tragikus fordulat állott be. A jegyző több ízben elvesztette eszméletét, majd

az éjfél órákban — hosszas háláltusa után meghalt.

Dr Szabó Aurél halála az egész megyében széles körben mély részvételt keltett. A jegyző, aki ilyen tragikus szerencsétlenség áldozata lett, 62 éves volt és a megyei közigazgatásban évtizedeken keresztül értékes szolgálatot végzett.

Ki mikor nyújtsa be adóvallomási ívét?

Bucuresti, április 19.

Slavescu pénzügyminiszter és Procopou, az egyenesadó-ügyszóltárs vezérigazgatójának aláírásával hirdetmény jelent meg, amely figyelmezteti az adófizetőket, hogy az 1934—35. évi egyenesadók megállapításával szemben mikor kell benyújtani a felelőzést továbbá, hogy kik, illetve milyen vállalatok és mikor kötelesek adóvallomási ívet benyújtani. A nagyfontosságú hirdetmény főbb szakaszai:

1. Azok az adósok, akik ingatlanra bekebelezett és más tartozásaik kamatainak az adóalapból való levonását kérik, egyszerű papíron írt kérvényt nyújtsanak be 1934. május 15-ig ahhoz a kivetési pénzügyigazgatóságához, amely az adófizető állandó lakóhelye szerint illetékes az adó megállapítására. A kérvényhez mellékelni kell az egyenesadóról szóló törvény 8-ik szakaszában előírt okmányokat, de ezek az adókivető bizottságoknál folyó tárgyalások alkalmával is pótolhatók.

2. Minden részvénytársaság, szövetkezet, népbank vagy ezekkel azonos jellegű társaság adóvallomási ívet köteles benyújtani, mielőtt közgyűlésük az évi mérlegüket jóváhagyta, de legkésőbb 1934. április 30-ig.

3. Az új adókivetési esetekben egyszerű kérvény-alakban adóvallomást kell adni a törvényben előírt határidőig.

4. Azok az adózók, akiknek csak ingatlanra bekebelezett tartozásuk van és annak kamatait le akarják vonatni adóalapjukból legkésőbb 1934. május 15-ig kötelesek ezt bejelenteni, de nem a lakóhelyük szerint, hanem az ingatlan helye szerint illetékes pénzügyigazgatóságnak (tehát annak a pénzügyigazgatóságnak, amelynek területén van a megterhelt ingatlan).

5. Az 1933—34. évi egyenesadót előírják a pénzügyigazgatóságot, de az adózó 1934. április 30-tól számított 30 napon belül,

tehát május 30-ig felelőzést adhat be, ez ellen, de csak akkor, ha hitelt érdemlően bizonyítani tudja, hogy 1934—35. évi jövedelme legalább 20 százalékkal fog csökkenni az 1933—34. évi jövedelemmel szemben.

Akik a fenti esetekben adóvallomást adtak be, névvel szóló idézést fognak kapni az illetékes pénzügyigazgatóságoktól amelynek adókivetési bizottsága előtt okmányaikkal jelenjenek meg.

Goga Octavian kétórás kihallgatáson fogadta az uralkodó

Bucuresti, április 19.

A miniszterelnökséghez közelálló körök értesülése szerint Tatarescu miniszterelnök május 14-én utazik Párisba, ahonnan Londonba is ellátogat.

Bucuresti, április 19.

A kormány komoly formában foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a tisztek fizetését felemeli. Ugyanakkor tervbe vették,

hogy a hadsereget teljesen átszervezi.

Bucuresti, április 19.

Politikai körökben, mint érdekességet tárgyalják, hogy Goga Octavian kihalálást kért és kapott az uralkodótól. A kihallgatás közel két óra hosszat tartott, amely után Goga kijelentette az újságíróknak, hogy az aktuális politikai kérdésekben fejtegette ki álláspontját az uralkodó előtt.

Megalakult Amerikában a negyedik internacionálé

Trozkij Franciaország kommunista diktátora akart lenni

Páris, április 19.

A Le Jour című lap értesülése szerint Trozkij a februári zavargások alatt felakarta lázítani a munkásokat és ki akarta kiáltani a parancsurakmat, melynek ő lett volna a vezetője. A februári forradalom alatt Trozkij Le Vent nevű hetilapja, amely a leninisták és a trozkijisták hivatalos lapja, a februári forradalom alatt napilap alakjában jelent meg és állandóan lázított. Trozkij legelső sorban a Franciaországban élő orosz munkásokat akarta felkeltetni. A Jour értesülése szerint Trozkijnak el kell hagynia Franciaország területét.

Abból az alkalomból, hogy a párisi lapok leplezték Trozkij titokzatos barbizoni szereplését, sok szó esett arról a tervről, hogy megalakítják a IV. internacionálét. Ezeket a híreket megerősítette az amerikai kommunista liga titkára is, aki egyben Trozkij műveinek fordítója. Ez a titkár kijelentette, hogy a IV. internacionálé alakuló félben van és irodája Newyorkban már meg is nyílt. Az új alakulat célja az igazi világforradalom megvalósítása. A IV. internacionálé élesen szembefordul a Szovjettal, amely szerinte nacionalista politikát folytat és teljesen elhanyagolja a nemzetközi szervezkedést.

Rálőtt a csendőrőrzjárat két menekülő katonaszökevényre a román-magyar határ mentén

A golyó taláit és a menekülők egyike kórházba szállítása közben kisenvedett

Arad, április 19.

Tegnap délután két katonaszökevény megkísérelte, hogy Siclau község határából átszökjenek Magyarországra. A két hujdosó katona a kukoricások között igyekezett célja felé, még mielőtt azonban elérték volna a határt, a csendőrőrzjárat észrevette és megállásra szólította fel őket. A katonák azonban erre nem voltak hajlandók, futni kezdtek a magyar határ felé, mire üldözőik utánuk lőttek. A golyó talált és az egyik katona vértől borítva terült el a kukoricásban. Társa azonnal mellette temett és ahelyett, hogy a szökésre alkalmasnak látszó pillanatot kihasználta volna, megsebesült társának segítségére sietett. A csendőrőrzjárat is időközben megérkezett, a hűsleges bajjára

őrizetbe vették, a súlyosan sebesültet pedig a chisinau-crisi kórházba akarták szállítani. A szerencsétlen ember azonban utközben kisenvedett. Az elfogott szökevényt a ciclaui csendőrségen őrzik. A két katonaszökevény személyazonosságát nem sikerült megállapítani, mert az őrizetbe vett nem hajlandó sem saját, sem halott bajtársa nevét megmondani.

Lakbérleti szerződés blanketták kaphatók Pásztor Ede papíráruházában, Piata teazul 4.

Ügyvédek figyelmébe

1 doboz carbon papír 50 lei

Mindenféle nyomtatvánvok

határidő napló,

fogalmi, famentes és gépiró papírok stb. a legolcsóbb árban

Pásztor Ede

papír és írószeráruházában Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

APROHIRET ESEK

Róna fényképész

mütermében Oradea, Str. Alexandri 4

művészi lev. lap 6 drb csak 70 lei

Laparusokat úgy helyben mint Oradea környékére jó keresettel felveszünk a Friss Ujság és az Erdélyi Magyarország árusításához. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Krepppapír kissé selejtes többféle színben 4 lejért kapható míg a készlet tart. Pásztor Ede papíráruházában Piata Mihai Viteazul 4.

Valódi "Kühne"-féle csibe keltetőgépek és műanyag igen előnyös árban eladók. Oradea, Str. Francieze 12. 686

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA